

en domstol efter stk. 1, nr. 1-4. Udtrykket »transportaftale« omfatter tillige ensidige erklæringer af en part, afgivet efter at aftalen er blevet indgået, f.eks. i et dokument, som er blevet udfærdiget som bevis på aftalen.

I stk. 2 er der medtaget to præciserende bestemmelser, som i og for sig følger af stk. 1. Det må bemærkes, at stk. 1 kun gælder aftaler, der er indgået, inden en tvist er opstået. Der er således i stk. 2, nr. 2, medtaget en udtrykkelig bestemmelse om, at parterne, efter at tvist er opstået, kan vælge en anden domstol. Dette kan f.eks. ske ved, at sagsøgeren rejser sag på et andet sted, og sagsøgte ikke gør indvendinger.

Stk. 3 indeholder en bestemmelse, der regulerer det forhold, at konnossement er udstedt i henhold til et certeparti, der indeholder jurisdiktions- eller voldgiftsklausuler. Såfremt det pågældende konnossement ikke udtrykkeligt angiver, at sådanne bestemmelser er bindende for erhververen, kan transportøren ikke gøre sådanne bestemmelser gældende overfor en godtroende konnossementsindehaver.

I modsætning til jurisdiktionsbestemmelsen i Hamburg-reglerne har man her valgt, at denne bestemmelse ikke er eksklusiv. I konnossementet eller ved anden aftale kan aftales eksklusivitet, dog således, at værneting på de i stk. 1 nævnte steder ikke kan udelukkes.

Hvis ikke andet er aftalt eller angivet i konnossementet kan sag også rejses efter reglerne i søloven om arrestværneting.

Da man har ønsket, at det skal være muligt at anvende dansk ret på alle transportaftaler til og fra Norden har man fundet det nødvendigt at indsætte stk. 4, som er en mere generel lovvalgsbestemmelse.

Baggrunden for bestemmelsen er nordisk retspraksis, ND (Nordiske domme i sjøfartsanliggender) 1989 s. 208, hvor man havde eksport ud af Norden, hvor det ikke lykkedes at få værneting i Norden, hvilket bl.a. medførte, at sølovens præceptive regler ikke fandt anvendelse.

Der gives her begge parter mulighed for at rejse sag efter bestemmelsen, der er dog i modsætning til stk. 1 ikke tale om en præceptiv bestemmelse, dvs. denne kan fraviges ved forhåndsaf tale.

Som nævnt ovenfor indeholder Haag-Visby-reglerne i modsætning til Hamburg-reglerne ikke jurisdiktionsbestemmelser. Indtil Hamburg-reglerne er trådt i kraft i Norden, vil der for søtransportaftaler således ikke foreligge internationale regler på dette område. Dette muliggør derfor, at man i denne omgang begrænser virkeområdet for de nationale regler til transporter, som har tilknytning til et nordisk land, jf. stk. 5, dvs. indenrigsfart, internordisk fart og anden fart til eller fra et nordisk land. Stk. 5 reflekter-

er iøvrigt det forhold, at aftalefriheden for jurisdiktionsklausuler må vige i den udstrækning andet følger af EF-domskonventionen.

Stk. 6 følger af artikel 24 i EF-domskonventionen, der giver mulighed for, at en stat kan tillade at foreløbige, herunder sikrende, retsskridt kan foretages i staten, selvom sagens realitet efter konventionens bestemmelser skal behandles ved en ret i en anden stat.

Ved udnyttelsen af denne lovhjemmel gives der mulighed for, at der kan foretages arrest i Danmark, selvom justifikationsøgsmålet skal behandles i en anden stat.

Til § 311

Bestemmelsen er identisk med den af Sølovsudvalget i betænkning nr. 1215 foreslåede § 311 og der skal henvises til Sølovsudvalgets bemærkninger, jf. bilag 1.

Til §§ 312-320

Disse bestemmelser skal ikke benyttes på nuværende tidspunkt.

Til §§ 321-346

Bestemmelserne er identiske med de af Sølovsudvalget i betænkning nr. 1215 foreslåede §§ 312-337, og der skal henvises til Sølovsudvalgets bemærkninger, jf. bilag 1. Der skal endvidere henvises til omregningstabellen mellem lovforslagets og betænkningens nummerering, jf. bilag 2.

Da en aftale som sådan ikke kan overdrages, er det i § 324, stk. 2, præciseret, at der her er tale om forpligtelserne efter befragtningsaftalen.

Vedrørende begrebet »usikker havn« i § 328, stk. 2, kan der også henvises til Sølovsudvalgets bemærkninger til § 376 i betænkning nr. 1215, bilag 1.

Til § 347

Bestemmelsen svarer til den af Sølovsudvalget i betænkning nr. 1215 foreslåede § 338, og der skal henvises til Sølovsudvalgets bemærkninger, jf. bilag 1. Bestemmelsen vedrører bortfragterens ansvar, og der henvises i stk. 1 til ansvarsregler i kapitel 13. Bestemmelsen har været drøftet mellem de nordiske lande, hvor der var enighed om, at henvisningen vedrørende rejsebortfragterens ansvar i § 347 bør være enslydende med henvisningen, der omhandler tidsbortfragterens ansvar i § 383.

Man fandt endvidere, at der kun skulle henvises til ansvarsregler og således ikke til reglen om mulighed